

Gedoe rond het betalen van de declaratie

Een cliënt die de rekening van de mediator niet betaalt: hoe vaak komt het eigenlijk voor, en wat is de oorzaak? Een recente uitspraak van de Rechtbank Rotterdam deed ons besluiten hier in deze rubriek eens aandacht aan te besteden.

Door Eva Schutte en Jacqueline Spierdijk

Volgens de NMI Klachtenanalyse 2012 is een van de vijf voornaamste zaken waar klanten over klagen de declaratie. Meestal is het overigens een bijkomende klacht: men is ontevreden, en dan krijgt men ook nog een hoge rekening. De tuchtcommissie of het college van beroep heeft niet de bevoegdheid om iets te doen met klachten over de declaratie. Zij kunnen de declaratie niet matigen, ongeldig verklaren, of wat dan ook. Als een cliënt het niet eens is met die declaratie, kan hij dus beter de mediator vragen deze te specificeren, proberen de mediator van de onjuistheid te overtuigen, en anders: de declaratie niet betalen. In dat laatste geval staat de mediator voor de keuze: laat ik het zitten, of ga ik erachteraan.

Wie betaalt de notaris?

Dat laatste gebeurde in een zaak die leidde tot de uitspraak van de Rechtbank Rotterdam van 9 oktober 2013.¹ In de mediationovereenkomst staat de afspraak dat partij A de kosten van de mediation zal voldoen tot een bedrag van € 25.000, en dat voor het meerdere ieder de helft voor zijn rekening zal nemen. Tijdens de mediation ontstaat het idee om een notaris te vragen om te beoordelen of, kort gezegd, bepaalde volmachten correct in de besluitvorming zijn betrokken. De notaris is een kantoorgenoot van de mediator. Vervolgens ontstaat er gedoe over de declaratie van de notaris. Partij A krijgt de volledige rekening gepresenteerd van de notaris, maar weigert te betalen, omdat naar haar zeggen ook partij B opdrachtgever was. Het geschil loopt hoog op. Partij A laat zelfs de voorzitter van de plaatselijke ring der notarissen en vervolgens de bestuursrechter oordelen over de hoogte van de declaratie van de notaris, maar dat baat haar niet. De declaratie van de notaris lijkt niet onredelijk, maar over de vraag wie hem moet betalen, mag alleen de civiele rechter oordelen.

In de procedure die dan volgt bij de Rechtbank Rotterdam betogen de mediator en de notaris dat partij A de opdracht aan

de notaris had verstrekt, en dus de rekening moet betalen. Hun argumenten: de opdrachtbevestiging van de notaris was aan partij A gestuurd en daarin stond dat de kosten bij A in rekening zouden worden gebracht. Partij A had daar nooit tegen geprotesteerd, en evenmin tegen de aan A verzonden declaratie. Partij A zou de notaris zelfs een aanvullende opdracht hebben gegeven.

De rechtbank oordeelt echter dat mede gezien het feit dat mediator en notaris kantoorgenoten zijn, partij A erop mocht vertrouwen dat gedeclareerd zou worden conform de afspraak die zij in het kader van de mediation met de mediator had gemaakt. Ervan uitgaande dat de door de mediator verstuurd declaraties de € 25.000 al hadden overschreden, behoeft partij A slechts de helft (in dit geval € 5.500) van de declaratie van de notaris te voldoen.

Leerpunt: zorg als mediator dat volstrekt duidelijk is voor partijen, en ook voor de derde die wordt ingeschakeld, wie de opdrachtgever is, en wie wat betaalt. Dat voorkomt problemen voor partijen, en voor jezelf, of de ingeschakelde derde, bij het innen van de declaratie.

Soortgelijke zaken

Een zoektocht naar andere geschillen tussen mediator en cliënten over de declaratie laat zien dat deze zelden worden uitgevochten bij de rechter. Uit twee uitspraken van alweer enige tijd geleden, blijkt wel dat het oppassen geblazen is met de naam die de mediator in de mediationovereenkomst noteert. In ons boek *Juridische aspecten van mediation* beschreven we in paragraaf 4.4 al het geval dat na een mislukte mediation tussen twee directeuren van een bv, het de mediator niet lukte het honorarium te incasseren, omdat zij namen van partijen in de mediationovereenkomst als volgt had geformuleerd: 'Partij A: Jansen bv, hier vertegenwoordigd door mevrouw A en Partij B: Jansen bv, hier vertegenwoordigd door de heer B'. Het honorarium wordt 'door partijen

gedragen in de verhouding 50%/50%'. Toen een van de directeuren weigerde te betalen, en de mediator de bv dagvaardde, wees de rechter de vordering af, overwegende dat de bv geen debiteur was. Een juiste vermelding van de namen van partijen, bijvoorbeeld 'Partij A: mevrouw A, en Partij B: de heer B', zou duidelijk hebben gemaakt dat niet de bv, maar de personen zelf partij waren bij de mediation.

Ook in een andere zaak ging het bijna mis om een vergelijkbare reden. De mediator had in de mediationovereenkomst zichzelf vermeld als mediator, en niet zijn bedrijfsnaam X bv. Het briefhoofd van de mediationovereenkomst en ook van de declaraties vermeldde wel de handelsnaam van X bv (namelijk 'X'). Toen een van de partijen de declaratie niet betaalde, ging de mediator als X bv procederen. De Rechtbank Arnhem overwoog dat het verweer van de klant dat X bv niet-ontvankelijk was, op zichzelf terecht was.² Het feit dat de handelsnaam wel op het briefpapier en de declaraties stond, hielp de mediator niet. De rechtbank vond dat het voor de klant niet duidelijk was dat X de handelsnaam was van X bv, en dat ook verder niet bleek niet dat de klant had behoren te begrijpen dat X bv (en niet de mediator als natuurlijk persoon) partij was bij de mediationovereenkomst. Nogal formeel, denkt u misschien? De advocaat van de mediator verzoon ook iets formeels, namelijk een 'cessie': de mediator droeg tijdens de zitting bij de rechtbank zijn vordering over ('cedeerde') aan X bv, waardoor de zaak toch nog inhoudelijk behandeld kon worden.

Tips

Welke wijsheid leveren deze uitspraken op voor de mediation-praktijk?

- Vermeld in de mediationovereenkomst de juiste (rechts-) personen, zowel van partijen als van de mediator.
- Wees duidelijk bij het verstrekken van een opdracht aan een derde: wie is de opdrachtgever en betaalt dus de rekening: de mediator, een partij of beiden?
- Wees volkomen transparant over uw honorarium, eventuele bijkomende kosten en de betalingstermijn.
- Declareer gespecificeerd en regelmatig.
- Neem direct actie als de cliënt niet betaalt, dus stuur een herinnering, en/of bel hem snel op om te informeren naar de reden.

Noten

1 ECLI:NL:RBROT 2013:9142.

2 Rechtbank Arnhem 25 mei 2005, LJN AU0366.

Over de auteur

Eva Schutte is oprichter en partner van ReulingSchutte, een nichekantoor dat zich richt op zakelijke mediation. Daarvoor was zij jarenlang advocaat-partner in de procespraktijk bij Van Doorne Advocaten. Zij publiceert regelmatig over mediation. Zo schreef zij met Jacqueline Spierdijk het boek *De advocaat in mediation*. Zij is lid van het college van beroep van de Stichting Tuchtrechtspraak Mediators en van het Hof van Discipline.

Jacqueline Spierdijk begeleidt sinds 2001 als (advocaat-) mediator partijen in commerciële en bestuursrechtelijke geschillen. Zij geeft daarnaast trainingen op het gebied van schriftelijke communicatie en conflictoplossing aan juristen en mediators. Zij is lid van de tuchtcommissie van de Stichting Tuchtrechtspraak Mediators en publiceert regelmatig. Ze schreef onder andere met Eva Schutte *Juridische aspecten van mediation* en met Lisette Sloots *Zakboek voor de mediator*.